

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U004963

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 31-08-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Турченко Анастасія Віталіївна

2. Anastasiia Turchenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0762-1075

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 20749 Економіка

Дата захисту: 05-09-2026

Спеціальність за освітою: 051 Економіка

Місце роботи здобувача: ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ВИРОБНИЧЕ ПІДПРИЄМСТВО „ПОЛІСАН“»

Код за ЄДРПОУ: 32318370

Місцезнаходження: вул. Івана Піддубного, Суми, Сумський р-н., 40000, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 16234

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Харківська, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Харківська, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 44.09, 06.52, 06.54.35

Тема дисертації:

1. Державна інвестиційна політика України в умовах розвитку зелених технологій: енергетичний вектор
2. State Investment Policy of Ukraine in the Context of the Development of Green Technologies: Energy Vector

Реферат/анотація:

1. Дисертаційна робота присвячена поглибленню теоретичних засад, удосконаленню науково-методичних підходів та розробленню практичних рекомендацій щодо формування інвестиційної політики у сфері розвитку відновлюваних джерел енергії (ВДЕ) України в умовах зеленої трансформації енергетики. Метою дослідження є обґрунтування теоретичних і методичних положень та розроблення практичних механізмів активізації державної інвестиційної політики у сфері ВДЕ з урахуванням глобальних кліматичних викликів, потреб декарбонізації, забезпечення енергетичної безпеки та інтеграції України до європейського енергетичного простору. У роботі обґрунтовано трансформацію державної інвестиційної політики з інструменту залучення фінансових ресурсів у комплексний механізм структурної перебудови економіки, що охоплює економічні, екологічні, технологічні та соціальні компоненти. Визначено, що зелені технології є стратегічним напрямом державної інвестиційної політики, оскільки сприяють модернізації виробничих систем, підвищенню ресурсної ефективності, скороченню екологічного навантаження та формуванню сталого економічного зростання. На основі бібліометричного аналізу із застосуванням VOSviewer та SciVal

систематизовано наукові підходи до розвитку зеленої економіки та виокремлено ключові напрями досліджень, пов'язані зі сталим розвитком, державним регулюванням, соціально-екологічними аспектами, інвестиціями, енергетичною політикою, ВДЕ та міжнародною кооперацією. Досліджено інституційні засади зеленої інвестиційної політики України та визначено ключові умови її ефективності: стабільність регуляторного середовища, розвиток фінансових механізмів підтримки, державно-приватне партнерство, міжнародна фінансова співпраця та узгодженість дій держави, фінансових інституцій і бізнесу. Обґрунтовано вибір енергетичного сектору як ключового об'єкта державної інвестиційної політики в умовах зеленого переходу. Встановлено його стратегічну значущість, вразливість до зовнішніх шоків, інфраструктурні втрати внаслідок військової агресії та значний потенціал розвитку ВДЕ. Проаналізовано сучасний стан енергетичного сектору, динаміку інвестиційної активності та перспективи післявоєнного відновлення. Доведено, що Україна має значний потенціал розвитку ВДЕ завдяки природно-ресурсним можливостям, географічному розташуванню та перспективам інтеграції до європейського енергетичного ринку. Сформовано прогнозні сценарії розвитку ВДЕ до 2030 року з урахуванням воєнних, економічних та інституційних ризиків. На основі міжнародного порівняльного аналізу запропоновано класифікацію країн за рівнем розвитку ВДЕ з урахуванням економічних, інституційних, географічних і технологічних характеристик. На цій основі розроблено адаптивну дорожню карту імплементації міжнародного досвіду в Україні. Розроблено модель «синергічного партнерства», яка передбачає взаємодію держави, приватного бізнесу, міжнародних фінансових інституцій, територіальних громад та громадянського суспільства у фінансуванні й реалізації проєктів ВДЕ. Її застосування сприяє зниженню інвестиційних ризиків, диверсифікації джерел фінансування та підвищенню ефективності енергетичних проєктів. Обґрунтовано роль індустріальних парків як просторово-інституційного механізму зеленої інвестиційної політики та запропоновано модель енергоефективного індустріального кластера на основі локальної генерації, microgrid-систем, накопичення енергії та довгострокових контрактів на постачання електроенергії. На основі панельних даних восьми країн Енергетичного Співтовариства за 2014–2024 роки побудовано економетричну модель з фіксованими ефектами для оцінювання впливу інституційного розриву, вартості кредитного капіталу та рівня економічного розвитку на динаміку сонячної та вітрової енергетики. Встановлено, що ключовими бар'єрами розвитку ВДЕ є висока вартість фінансових ресурсів, інституційні дисбаланси та недостатня гармонізація національного регуляторного середовища з європейськими стандартами. Наукова новизна полягає у поглибленні теоретичних положень державної інвестиційної політики в умовах зеленого переходу, удосконаленні підходів до оцінювання потенціалу ВДЕ, розробленні дорожньої карти адаптації міжнародного досвіду, моделі синергічного партнерства, енергоефективного індустріального кластера та економетричного інструментарію оцінювання детермінант розвитку ВДЕ. Практичне значення результатів полягає у можливості їх використання органами державної влади та місцевого самоврядування, міжнародними фінансовими організаціями, інвесторами й суб'єктами енергетичного ринку під час формування політики післявоєнного відновлення, реалізації зеленого курсу України та забезпечення довгострокової енергетичної стійкості держави.

2. The dissertation is devoted to deepening the theoretical foundations, improving methodological approaches, and developing practical recommendations for the formation of investment policy in the development of renewable energy sources (RES) in Ukraine under the green transformation of the energy sector. The study substantiates the transformation of state investment policy from a tool for attracting financial resources into a comprehensive mechanism of structural economic transformation encompassing economic, environmental, technological, and social dimensions. Green technologies are identified as a strategic direction of investment policy that contributes to production modernization, resource efficiency, reduction of environmental pressure, and sustainable economic growth. The growing role of the state in shaping long-term investment priorities in the energy sector and infrastructure development is substantiated. A bibliometric analysis of international and national scientific literature was conducted using VOSviewer and SciVal. Five interconnected research clusters were identified: sustainable development; state regulation and territorial development; socio-environmental aspects; investment, energy policy and RES; and green economic growth and international cooperation. The

analysis confirmed the interdisciplinary nature of green transformation and the need to adapt state approaches to investment policy. The institutional foundations of green investment policy in Ukraine were examined. Key conditions for its effective implementation include regulatory stability, financial support mechanisms, public-private partnership, international financial cooperation, coordination among public authorities, financial institutions and business, and a long-term strategy for the green transition. The energy sector was substantiated as a key object of state investment policy due to its strategic importance, vulnerability to external shocks, infrastructure losses caused by military aggression, and significant potential for RES development. The current state and investment dynamics of the Ukrainian energy sector were analyzed, and development scenarios for RES until 2030 were developed considering military, economic, and institutional risks. Ukraine's significant potential for renewable energy development was confirmed based on its geographical location, natural resources, and prospects for integration into the European energy market. Based on comparative international analysis, an author's classification of countries according to their level of renewable energy development was proposed, taking into account economic, institutional, geographical, and technological characteristics. An adaptive roadmap for applying international experience in Ukraine was developed with consideration of national conditions, external risks, and post-war recovery needs. An original "synergistic partnership" model was developed, providing for cooperation among the state, private business, international financial institutions, local communities, and civil society in financing and implementing renewable energy projects. Its application contributes to reducing investment risks, diversifying funding sources, and improving project efficiency. The role of industrial parks as a spatial and institutional mechanism of green investment policy was substantiated, and an energy-efficient industrial cluster model based on local generation, microgrid systems, energy storage, and long-term electricity supply agreements was proposed. An important scientific result is the econometric assessment of institutional and economic determinants of renewable energy development. Based on panel data for eight Energy Community countries for 2014–2024, a fixed-effects model was developed to assess the impact of the institutional gap, cost of credit capital, and economic development on solar and wind energy dynamics. The results identified high financial costs, institutional imbalances, and insufficient harmonization of national regulatory frameworks with European standards as key barriers to RES development. The scientific novelty lies in improving theoretical and methodological approaches to state investment policy under the green transition, assessing renewable energy potential, adapting international experience, developing the synergistic partnership and energy-efficient industrial cluster models, and establishing an econometric framework for evaluating RES development determinants. The practical significance of the results lies in their applicability by public authorities, local governments, international financial institutions, investors, and energy market actors in shaping post-war recovery policy, implementing Ukraine's green transition, and ensuring long-term energy resilience.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Turchenko A. V., Bozhenko V. V. Theoretical foundations of investment policy in modern conditions of state development: The green vector. Business Inform. №3. 2026. P. 180–188. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2026-3-180-188>

- Turchenko A., Bozhenko V. Green technologies as a modern trend in the development of Ukraine's investment policy. Actual Problems of Economics. 2026. №4 (298). P. 184–196. DOI: <https://doi.org/10.32752/1993-6788-2026-1-298-184-196>
- Бойко А. О., Кругляк Д. Ю., Турченко А. В., Олефіренко О. М., Зябіна Є. А. Відновлювана енергетика в Україні як каталізатор розвитку зеленої інвестиційної політики відбудови національного добробуту: реалізація проєктів та міжнародних ініціатив. Вісник економіки. 2025. №3. С. 24–38. DOI: <https://doi.org/10.35774/visnyk2025.03.024>
- Бойко А., Ткачук С., Турченко А., Дзвігол Г., Зябіна Є. Перспективи відновлюваної економіки як «зеленого» вектора сталого розвитку національної економіки України. Вісник економіки. 2025. №2. С. 259–274. DOI: <https://doi.org/10.35774/visnyk2025.02.259>
- Sotnyk I., Turchenko A., Melnyk L., Nikulina M. Mechanisms of social and solidarity financing in the modern economy. Entrepreneurship and Trade. 2023. №37. P. 85–92. DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-1256-2023-37-09>
- Nesterenko V., Dolhosheieva O., Kirilieva (Turchenko) A., Voronenko V., Hrytsenko P. “Green” vector of the economic development of the country. Механізм регулювання економіки. 2021. №3. С. 79–87. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/aebe0ed0-9107-4d6b-9c21-21e249ad99cb/content>
- Хомутенко Л. І., Кіріл'єва (Турченко) А. В. (2020). Принципи формування «зеленого» інвестування країни, роль та значення для конкурентоспроможності. Вісник Сумського державного університету. Серія Економіка. 2020. №1. С. 55–61. URL: https://visnyk.fem.sumdu.edu.ua/issues/1_2020/6_Khomutenko_Kirilieva.pdf
- Kozlovskaya A., Kirilieva (Turchenko) A. Formation of an effective policy of “green” investment as a priority direction of sustainable development of national economy. Приазовський економічний вісник. 2020. №2 (19). С. 177–183. <https://doi.org/10.32840/2522-4263/2020-2-30>
- Карінцева О. І., Дегтярьова І. Б., Харченко М. О., Долгошеева О. І., Кіріл'єва (Турченко) А. В. Залучення іноземних інвестицій як інструмент забезпечення конкурентоспроможності та сталого розвитку країни. Вісник СумДУ. Серія Економіка. 2020. №3. С. 199–211. URL: https://visnyk.fem.sumdu.edu.ua/issues/3_2020/22.pdf
- Турченко А.В., Боженко В.В. (2026). Інституційні основи зеленої інвестиційної політики в Україні. Збірник матеріалів XI Міжнародної наукової конференції «Здобутки та досягнення прикладних та фундаментальних наук XXI століття». 2026. 01.05.2026, м. Одеса. С. 16-19
- Турченко А.В., Боженко В.В. (2026). Індустріальні парки як інструмент реалізації зеленої інвестиційної політики України у розрізі ВДЕ. Збірник матеріалів VII Міжнародної наукової конференції «Актуальні питання розвитку галузей науки». 24.04.2026, м. Біла Церква. С. 36- 39
- Турченко А.В. Цифрові аналітичні методи формування зеленої інвестиційної політики розвитку відновлюваної енергетики: економетричний підхід. Проблеми та перспективи розвитку фінансово-кредитної системи України: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми та перспективи розвитку фінансово-кредитної системи України»/ за заг. ред.: Л. Л.Гриценко, І. В. Тютюнник. Суми : Сумський державний університет, 2025. 113-116 с.
- Kirilieva (Turchenko) A., Sotnyk I. (2021). М. Ринок електромобілів: проблеми та перспективи розвитку. Sustainable Development: Modern Theories and Best Practices: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. Teadmus OÜ. С. 62-63

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези; методичні документи; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення стану навколишнього середовища; економія енергоресурсів; підвищення продуктивності праці; підвищення автоматизації виробничих процесів; забезпечення економічного зростання країни

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0125U000418

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Боженко Вікторія Володимирівна

2. Viktoriia Bozhenko

Кваліфікація: к. е. н., доцент, 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9435-0065

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Харківська, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Стоянець Наталія Валеріївна

2. Nataliia Stoianets

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7526-6570

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 04718013

Місцезнаходження: вул. Герасима Кондратьєва, Суми, Сумський р-н., 40021, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лабенко Олександр Миколайович

2. Oleksandr Labenko

Кваліфікація: д. е. н., доц., 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9192-9891

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, Київ, 03041, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Люльов Олексій Валентинович

2. Oleksii Liulov

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4865-7306

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Харківська, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чигрин Олена Юріївна

2. Olena Chyhryn

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4007-3728

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Харківська, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Пімоненко Тетяна Володимирівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Пімоненко Тетяна Володимирівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Бойко Антон Олександрович

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна